

TIẾT 3+4:
CUỘC CHIA TAY CỦA NHỮNG CON BÚP BÊ

Khánh Hoài

I. Đọc - Hiểu chú thích

- 1. **Tác giả:** Khánh Hoài, tên thật Đỗ Văn Xuyền, sinh năm 1937, quê ở Thái Bình.
- 2. **Tác phẩm:** Truyện là văn bản nhật dụng viết theo kiểu tự sự.
- 3. **Bố cục:** Văn bản được chia làm 3 đoạn:
 - Đoạn 1: Từ “*Mẹ tôi*” đến “*hiếu thảo như vậy*”: Thành và Thủy chia búp bê.
 - Đoạn 2: Từ “*Hay anh dẫn em đến trường một lát*” đến “*trùm lên cảnh vật*”: Thủy chia tay với lớp học.
 - Đoạn 3: (Phần còn lại): Cuộc chia tay của hai anh em Thành và Thủy.

4. Ngôi kể

- Truyện được kể theo ngôi thứ nhất.
- Người xưng “*tôi*” trong truyện là người chứng kiến các việc xảy ra, cũng là người chịu nỗi đau như em gái của mình.
- **Cách chọn lựa ngôi kể này cũng làm tăng lên tính chân thực của câu chuyện và do vậy sức thuyết phục của truyện tăng cao hơn.**

II. Đọc - Hiểu văn bản:

1. Thành và Thủy chia búp bê

- Thủy: bất giác run lên bần bật, kinh hoàng, tuyệt vọng, khóc cả đêm, mất hồn, loạng choạng, tru tréo; không cho chia rẽ hai con búp bê...
- Thành: cắn chặt môi để khỏi bật lên tiếng khóc, nhưng nước mắt cứ tuôn ra, lạy trời đây chỉ là một giấc mơ.
- **Hai anh em đau khổ, xót xa, ngậm ngùi trước nỗi đau chia xa.**

PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1

? Em hãy tìm các chi tiết cho thấy tình cảm thân thiết, gắn bó của hai anh em và hoàn thành vào phiếu học tập sau.

CHI TIẾT THỂ HIỆN TÌNH CẢM THÂN THIẾT, GẮN BÓ CỦA HAI ANH EM	
Thủy	Thành

--	--

- Thủy mang kim ra tận sân vận động vá áo cho anh.
- Thành giúp em học, chiều nào cũng đón em đi học về.
- Khi phải chia tay hai anh em càng thương yêu và quan tâm lẫn nhau.
 - + Chia đồ chơi, Thành nhường hết cho em.
 - + Thủy thương anh “không có ai gác đêm cho anh ngủ nên nhường lại anh con Vệ Sĩ”...
- **Thành và Thủy rất mực gần gũi, thương yêu chia sẻ và quan tâm lẫn nhau.**
- Thành nhường hết đồ chơi cho Thủy, Thủy lại nhường lại cho anh.
- Hai anh em chẳng muốn chia rời gì nữa.
- Hai con búp bê Em Nhỏ và Vệ Sĩ được đặt cạnh nhau.
- Khi chia tay, Thủy giữ con Em Nhỏ, ôm ghì con Vệ Sĩ, hôn gấp gáp và dặn dò Vệ Sĩ bảo vệ anh.
- Lên xe, Thủy bắt chợt tụt xuống, Thủy đặt tay con Em Nhỏ vào tay con Vệ Sĩ.
- **Hai anh em không muốn xa nhau.**

Tiêu đề “*Cuộc chia tay của những con búp bê*”

- Búp bê : đồ chơi thân thiết , gắn với tuổi thơ hồn nhiên, vô tư.
- Búp bê đối với Thành và Thủy là hình ảnh của hai anh em, là sợi dây kết nối tình anh em thân thiết.
- **Giống như những đứa trẻ vô tội, các con búp bê cũng phải bị chia li khi cha mẹ Thành và Thủy ly hôn.**

2. Thủy chia tay với lớp học.

- Thủy khóc thút thít vì phải xa mái trường lớp và không còn đi học nữa.
- Cô giáo tái mặt, nước mắt giàn giụa khi biết hoàn cảnh của Thủy (nhà ngoại xa trường, sắm thúng hoa quả ra chợ ngồi bán...)

- Bọn trẻ khóc mỗi lúc một to hơn.

→ Mọi người điều ngạc nhiên, thương xót và đồng cảm với nỗi bất hạnh của Thủy.

→ Thủy mất quyền được học tập.

3. Cuộc chia tay của hai anh em Thành và Thủy:

- Cảm thấy cuộc chia tay đột ngột quá.

- Thủy:

+ Như người mất hồn, mặt tái xanh như tàu lá.

+ Chạy vội vào nhà ghì lấy con búp bê.

+ Khóc nức lên.

+ Đặt con Em Nhỏ quàng tay vào vai con Vệ Sĩ: “*Anh phải hứa không bao giờ để chúng nó ngòì cách xa nhau. Anh nhớ chưa? Anh hứa đi*”.

- Thành: “*mếu máo trả lời và đứng như chôn chân xuống đất*”.

→ Cô bé có tâm hồn nhạy cảm, trong sáng, yêu thương anh trai, lo lắng cho anh song phải chịu nỗi đau khổ, bất hạnh không đáng có.

=> Tình cảm anh em thiêng liêng, gắn bó không thể tách rời.

III. Tổng kết: Ghi nhớ: SGK/27

IV. LUYỆN TẬP

1. Hai anh em Thành và Thủy không muốn chia búp bê vì:

- Ai cũng muốn mình được cả hai con.
- Không muốn hai con búp bê xa nhau.
- Không muốn nghe lời mẹ phải chia tay nhau
- Hai anh em không còn thích con búp bê đó nữa.

2. Thông điệp nào được gửi gắm qua câu chuyện?

- Hãy tôn trọng và bảo vệ ý thích của trẻ em.
- Hãy để trẻ em được sống trong một mái ấm gia đình.
- Hãy hành động vì trẻ em.
- Hãy mua cho trẻ em nhiều đồ chơi.

3. Hãy tìm một số bài ca dao nói về anh em.

Anh em như thể tay chân

Rách lành đùm bọc, dở hay đỡ đần.

Anh em nào phải người xa
Cùng chung bác mẹ, một nhà cùng thân.
Yêu nhau như thể tay chân
Anh em hòa thuận hai thân vui vầy.

DẶN DÒ:

- Xem lại bài.
- Thực hiện phần luyện tập.
- Chuẩn bị bài: “*Liên kết trong văn bản*”

Học sinh ghi chép lại các câu hỏi thắc mắc, các trở ngại của học sinh khi thực hiện các nhiệm vụ học tập ở nhà (nếu có)

Trường THCS Tân Xuân

Lớp:

Họ tên học sinh:

Môn học	Nội dung học tập	Câu hỏi của học sinh
Ngữ văn		

